

30.03.2026

Tuusulan kunta
PL 60
04301 Tuusula

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Rykmentinpuiston urheilupuiston ampumaradan asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2026-004598 T 10 03 01

Tuusulan kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Rykmentinpuiston urheilupuiston ampumaradan asemakaavan muutosehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehävänsä mukaisesti rakennettujen kulttuuriympäristöjen, maiseman sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Tuusulan urheilukeskuksessa sijaitsevan ampumaradan toiminnan jatkuminen edellyttää ympäristölupaa. Ympäristöluvan saamisen yhtenä ehtona on, että ampumaratatoiminta on osoitettu asemakaavassa. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa kaavallisesti ampumaratatoiminnan jatkaminen nykyisellä paikallaan. Suunnittelu on tullut vireille kunnan toimesta ja suunnittelualue on kunnan omistuksessa.

Asemakaavan muutos sijoittuu Tuusulan urheilukeskukseen ja käsittää vuodesta 1986 käytössä olleen ampumaradan, jolla ammutaan ainoastaan pienoiskivääreillä.

Tuusulan ampumahiihtostadionilla on ampumapaikkoja 29 kappaletta asfaltoidulla alueella ja yksi huoltorakennuksen sisällä. Ampumasuunta on luoteesta kaakon suuntaan ampumamatkan ollessa 50 metriä. Rata-alue on ympäröity vallein kolmesta suunnasta. Rata-alue on myös aidattu vallien takaa sekä alueen laitamille on asennettu varoituskylttejä. Aidatun alueen sisäpuolella on myös huolto- ja varastorakennuksia, jotka ovat Tuusulan kunnan toimintaan liittyviä eivätkä siten liity ampumaratatoimintaan.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ei ole kaavaehdotukseen huomautettavaa.

30.03.2026

Arkeologia

Urheilupuiston ampumarata on suunniteltu aivan Muinaismuistolain (295/1963) suojaaman kiinteän muinaisjäännöksen, Varuskunnan vanha ortodoksinen hautausmaa (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000014739) viereen ja osin sen kulman päälle.

Varuskunnan vanha hautausmaa on perustettu heti venäläisen varuskunnan asetuttua Hyrylään. Alunperin väliaikaiseksi tarkoitettu hautausmaa on ollut käytössä vielä 1900-luvun alussa, vaikka tuolloin oli jo perustettu uusi ortodoksinen hautausmaa Pyhän Nikolaoksen kirkon viereen. Hautausmaalle haudattiin seurakunnan jäseniä, varuskunnan upseereita ja heidän perheenjäseniään sekä myös joitakin rivimiehiä. Hautausmaa jäi ortodoksisen kirkon toiminnan päätyttyä Hyrylässä vuonna 1923 armeijan huostaan, jolloin se sijaitsi sotilasalueella ja haudoille pääseminen oli vaikeaa. Alue on aidattu 1950-luvun lopulla, jolloin se on ollut jo metsittynyt.

Nykyisin alueelta on kaadettu joitakin puita, mutta muuten paikka on luonnontilassa. Aidatulla alueella erottuu sammalen peittämiä suorakaitteen muotoisia hautakumpuja sekä soikeita painanteita. Muutamissa haudoissa on jäljellä hautakiviä ja ristejä. Lisäksi yksi haudoista on aidattu. Alueella on voimassa Museoviraston myöntämä hoitolupa.

Alueen länsi- ja lounaspuolella on taistelukaivantoja, jotka saattavat olla melko nuoriakin varuskunnan harjoittelupaikkoja. Osa hautausmaan painanteista saattaa liittyä myös näihin. Harjoittelupaikka on rajattu muinaisjäännösrekisteriin muuna arkeologisenä kohteena Hyrylän varuskunnan harjoituspaikka (1000050656). Tätä kohdetta ei ole merkitty kaavaehdotukseen.

Asemakaavamuutoksen selostuksessa todetaan, että hautausmaan alueella on tehty arkeologinen koekaivaus ja kartoitus vuonna 2012, jossa olisi todettu, että alueelta ei ole löydetty hautauksia. (Tutkimusraportti Tuusula, Hyrylä Rykmentinpuisto, Kirkonmäki ja Varuskunnan koto, Historiallisen ajan varuskunta-alueen arkeologinen koekaivaus ja kartoitus 18.6.-30.6.2012. Museovirasto, 2012.) Museo huomauttaa, että vanhan ortodoksisen hautausmaan alueella tai sen läheisyydessä ei ole tehty arkeologisia tutkimuksia. Tutkimukset, joihin selostuksessa viitataan, on tehty Kirkonmäellä, noin 700 metrin päässä vanhasta ortodoksihautausmaasta. (Museovirasto/ Vuoristo 2012:3.)

Koska vanhan ortodoksihautausmaan läheisyydessä ei ole tehty arkeologisia tutkimuksia, ei ole varmuutta siitä, kuinka laajalle alueelle hautausmaa on aikanaan ulottunut. Tämänhetkinen suojelun alueen raja on tehty hautausmaan aidatun osan perustella, mutta on mahdollista, että alue on ollut laajempi. Hautausmaa on jäänyt pois käytöstä 1920-

30.03.2026

luvulla, mutta aitaus alueelle on tehty vasta 1950-luvulla. 1930-luvun peruskartan perustella hautausmaa on ollut laajempi, kuin nyt rajattuna oleva alue.

Museo katsoo, että muinaisjäännöksen päälle, tai sen välittömään läheisyyteen ei tule osoittaa sellaista maankäyttöä, jonka yhteydessä muinaisjäännöksen säilyminen vaarantuisi.

Jos suunnitelmassa kuitenkin, painavien syiden perusteella, päädytään suunnitelman toteuttamiseen ja muinaismuistolain vastaisesti sijoittamaan maankäyttöä kiinteiden muinaisjäännösten välittömään läheisyyteen, tulee asiassa menetellä muinaismuistolain 13. §:n mukaisesti. Yleisen hankkeen kyseessä ollessa on järjestettävä neuvottelu, jossa todetaan, että muinaisjäännös tai osa siitä on mahdollista poistaa riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen. Neuvottelusta tulee tehdä muistio, jossa nämä asiat todetaan. Neuvottelussa tulee olla mukana Museovirasto, Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo, Tuusulan kunta sekä maanomistajat. Tutkimuskustannuksista vastaa muinaismuistolain mukaisesti hankkeen toteuttaja.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

30.03.2026

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.